

ČERNÁ OVCE

Ivan byl černá ovce rodiny. Podle našich byl hodně divnej, máma ho neměla moc ráda, ale táta pro něj měl zvláštní slabost. Ivan měl dlouhý vlasy, černý, uhrančivý oči, nosil velký klobouk a jezdil na koni. Všechny velký holky z vesnice mi záviděly, že k nám Ivan jezdí.

Koně zaparkoval vždycky u plotu před brankou.

„Jdi dolů, už je tu zase ten cvok,“ řekla máma tátovi studeně. Vadilo jí, že nám dělá ostudu. Táta byl starostou a magor v klobouku a na koni neměl u nás podle mámy co pohledávat.

„Strýčínku!“ volal Ivan a hrnul se k tátovi.

„Copak zase chceš, ty blázne?“ zeptal se táta skoro něžně.

„Maminka prosí, zdali byste jí nemohli poslat kousek másla a nějaké mléko.“

Ivan mluvil vždycky spisovně. A říkal „maminka“, „tatínek“, „bráška“, „sestřička“, „Fanoušek“, „Bohoušek“ nebo „Naděnka“. Mojí mámě se to nelíbilo. Tedy ne to oslovování, ale to, že k nám jezdil pro máslo a pro mlíko a pro vajíčka a pro zeleninu.

„Čtyři dospělí v chalupě a dvě velké děti – a celá rodina aby je živila,“ hudrovala vždycky.

„Je to moje rodina a naše rodina si vždycky pomáhala. Když budeš potřebovat, taky ti pomůžou,“ zastával se táta svého nejstaršího bratra a jeho rodiny. Strejda Franta byl taky zvláštní. Z války se vrátil až po roce. Celá vesnice už chtěla nechat vytesat jeho jméno na pomník padlým, ale babička se zabejčila a že prej ne, že se Frantík vrátí. Vrátil. Přes Sibiř a Ameriku a Indii a já nevím kudy ještě. Přivezl babičce spoustu krásných věcí, s těmi šátky jsem si hodně hrávala. Ale dřív než se vrátil strejda Franta, přijela divná mladá ženská, česky neuměla, na ruce dítě – no prostě teta Anežka. Teda ona se ve skutečnosti jmenuje nějak jinak, ale tady to ruský jméno neumí nikdo ani vyslovit, tak jí babička začala říkat Anežka.

Tetu Anežku neměla máma taky ráda.

„Neumí vůbec hospodařit. Ruska,“ říkala o ní opovržlivě.

„Je to moje švagrová, tak se k ní podle toho chovej,“ řekl jednou táta.

„Copak je to normální, aby jednou jezdili v taxíku a jedli ze stříbrných táců kaviár a pak zas neměli ani peřiny? A celá rodina se na ně pořád musí skládat.“

„Jsme rodina.“ V případě svejch sourozenců nestrpěl táta jakoukoli debatu. Máma musela poslouchat.

„Strýčínku!“ volal Ivan zase od branky.

Máma jen obrátila oči v sloup a šla vařit oběd. „Nemysli si, že dostane najíst,“ sykla k tátovi. „Nemysli si, že nedostane,“ řekl chladně táta a běžel za Ivanem. Byla jsem na něj zvědavá. Jako vždycky.

„Ruženko!“ Ivan mě měl rád. Asi měl rád všechny děti. Táta tvrdil, že u nich v rodině vždycky všichni měli rádi děti.

„Vezmeš mě na koně?“ škemrala jsem.

„To víš, že vezmu,“ slíbil.

„Copak chceš, ty blázne?“ zeptal se ho táta. Ale nějak jinak než dřív. Jako by se bál.

Ivan vytáhl z kapsy nějaký papír. Táta se přestal usmívat.

„Pojď dovnitř.“

„A kdy pojedeme na koni?“ otravovala jsem.

Ivan mě pohladil a usmál se. Taky jinak než dřív. „Počkej chvíli.“

Odešli s tátou do domu. Zůstala jsem tam s koněm sama. Byla to kobyla a Ivan jí říkal Samara. Znaly jsme se. Koukala jsem na ni přes plot: „Ahoj, Samaro.“ Pozdravila mě po koňsku. Takovým tím odfrknutím.

„Hele, Samaro, pojedeme spolu někam daleko,“ visela jsem na plotě a měla rozhled

dál než ze země. Cesta za domem vedla s kopce a pak zase do kopce. A přes údolí bylo vidět na stráň, která už začínala hrát všema barvama. Přicházel podzim a ten já měla ráda. Byl takovej hezky barevněj. Ivan mi dělával zvířátka z kaštanů. A loni i náhrdelník.

„Tak jedéém,“ chytil mě jako panenku a vyhodil do sedla. Pak se jako kovboj vyšvihl za mne.

„Dej na ni pozor,“ táta to tentokrát ani nevolal jako obvykle. Skoro to znělo jako prosba.

Uháněli jsme po cestě dolů a pak zas nahoru, do toho barevnýho lesa. Sluníčko svítilo. Asi to bylo jako ve filmu, o kterým mi Ivan hodně vypráví. Ivan chodí do kina a všechny filmy mi potom vypráví. O kovbojích. Ty hlavně. On chce být taky kovboj.

„Tak jsme tu,“ řekl a seskočil z koně. „Paráda, co?“

Seděla jsem ještě na Samaře a viděla jako z rozhledny. Dolů do údolí a na druhou stranu na vesnici, na náš dům. Dole tekł potok, jako nějaká stříbrná šála vypadal. Kluci na protější stráni vypadali jako mravenci. Z chumlu chalup vyčnívala věž kostela. Nikdy jsem ji ještě takhle neviděla. Zblízka to není vidět.

Ivan mě sundal na zem. Všude bylo plno barevnýho listí.

„Indiáni si z toho dělají šaty,“ řekl. Nevěřila jsem mu. Z listí se přeci šaty udělat nedají. Ale Ivan bral jeden list po druhým a všelijak ty stonky zapichoval do listů a proplítal a šmodrchal a vázal trávou, až mi doopravdy udělal listový šaty! Teda byla to spíš taková zástěra. Ale byly to šaty! Pak řekl, že jsem podzimní královna. A zase mě vysadil na Samaru, sám šel vedle a vezl mě dál. A já jsem pořád viděla dolů do údolí, i na místa, který jsem nikdy dřív neviděla. Ivan mi ukazoval a vyprávěl.

O jeskyni ve skále, kde bydlel černokněžník. Teda původně to byl poustevník, ale pak ho lidi našťvali, tak přestal poustevničit a stal se z něj černokněžník.

O kouzelným pramenu, který navrácí ztracenou lásku. Když jako někdo někoho opustí, tak se ten opuštěný napije a ten, co ho opustil, se k němu vrátí.

O cukrové vesnici, která byla za kopcem. Byla barevnější než ta naše, protože byla celá z cukru a z marcipánu a z perníku, jako dělá pan pekař Brabenec na pouť. Jenom se do ní nesmělo chodit, protože to by se pak z člověka stal taky perník a už by se nikdy nevrátil mezi lidi. A kdyby se vrátil, lidi by ho snědli.

Domů jsme se vrátili až dlouho. Máma koukala jako bubák, ale taky nějak jinak než dřív. Ivan mě opatrně sundal s koně, ještě jsem na sobě měla ty listový šaty.

„Tati, hele co mi Ivan udělal,“ předváděla jsem je jako velká holka. „A byli jsme daleko na výletě. Tam je krásně!“

Táta se usmál a pohladil mě. Pak se s Ivanem objali. Objali! To tu ještě nebylo. A objala ho i máma.

Pak se Ivan zase vyhoupnul na Samaru a zvedl klobouk, jak to asi dělají ti kovbojové: „Ahoj tetinko! Strýčinku! Růženko moje šípková!“

Bylo mi šest a moc jsem tomu nerozuměla. Bylo září 1939. Ivanovi bylo devatenáct a já ho už pak nikdy neviděla...